

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie júl 2015

I. senát

Nález:

spisová značka	I. ÚS 204/2015
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	1. júla 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	<p>Ústavný súd prijal na ďalšie konanie sťažnosť sťažovateľa, ktorou namietal porušenie označeného práva postupom a uznesením krajského súdu v konaní o jeho návrhu na povolenie obnovy konania.</p> <p>Sťažovateľ návrhom podaným na okresnom súde žiadal okresný súd o povolenie obnovy konania v právoplatne skončenej právnej veci. Uvedený návrh okresný súd uznesením zamietol, pričom krajský súd na odvolanie sťažovateľa svojím uznesením potvrdil uznesenie okresného súdu ako vecne správne. Podľa sťažovateľa tak okresný súd, ako aj krajský súd, ktorý sa v plnom rozsahu stotožnil so závermi okresného súdu, dospeli k nesprávnym záverom o splnení podmienky pre povolenie obnovy konania. Sťažovateľ je toho názoru, že bol vo veci daný dôvod na povolenie obnovy konania podľa § 228 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku, pretože sa objavil nový dôkaz, ktorý bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní a ktorý môže pre neho privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci.</p> <p>Predmetom pôvodného konania, ktorého obnovu sa snažil sťažovateľ dosiahnuť, bolo určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Sťažovateľ ako nový dôkaz predložil letecké snímky dotknutého zemského povrchu, ktoré podľa neho preukazujú existenciu dvoch rodinných domov na dotknutom území na rozdiel od záverov všeobecných súdov v základnom konaní o existencii jedného rodinného domu, ku ktorému mali právni predchodcovia žalobcov nadobudnúť vlastnícke právo darovacou zmluvou. Na základe predložených nových dôkazov sťažovateľ dôvodil o neplatnosti darovacej zmluvy z dôvodu jej neurčitosti vo vymedzení predmetu daru.</p>
ratio decidendi	<p>Ústavný súd sa zaoberal otázkou, či vo vzťahu k namietanému uzneseniu krajského súdu neexistujú dôvody zakladajúce záver o jeho ústavnej neakceptovateľnosti z hľadiska záruk, ktoré vo svojej judikatúre poskytuje základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.</p> <p>Účelom právnej regulácie obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku je vytvorenie právnej možnosti pre opätovné prerokovanie veci, o ktorej už bolo právoplatne rozhodnuté, a to za splnenia zákonom vymedzeným podmienok. Jednou z takýchto zákonom ustanovených podmienok, ktoré majú obnovu konania umožniť, je v súlade s § 228 ods. 1 písm. a) OSP objavenie sa nového dôkazu, ktorý účastník bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní a tento dôkaz môže pre neho privodiť priaznivejšie</p>

	<p>rozhodnutie vo veci.</p> <p>V danom prípade novoobjavený dôkaz, ktorým sťažovateľ odôvodňoval povolenie obnovy konania, boli letecké meračské snímky sporných nehnuteľností z rokov 1938 a 2009, o existencii ktorých sťažovateľ získal vedomosť náhodne v októbri 2012, a ktoré si následne vyžiadal z topografického ústavu.</p> <p>Krajský súd stotožniac sa so záverom okresného súdu pri posudzovaní splnenia podmienok pre povolenie obnovy konania v zmysle § 228 ods. 1 písm. a) OSP dospel k záveru, že za stavu, keď letecké snímky objektívne existovali už v čase pôvodného konania, nemožno ich hodnotiť ako novoobjavený dôkaz, ktorý sťažovateľ bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní. V odôvodnení svojich záverov, ako aj vo svojom vyjadrení k ústavnej sťažnosti krajský súd zdôraznil, že samotná nevedomosť sťažovateľa o existencii predmetných leteckých snímkov, ktoré objektívne existovali v čase pôvodného konania, nemôže byť dôvodom na obnovu konania.</p> <p>V skutkových okolnostiach danej veci ústavný súd nepovažoval závery krajského súdu z ústavného hľadiska za akceptovateľné a udržateľné z dôvodu ústavne neudržateľnej, striktne formálnej a so znením a zmyslom § 228 ods. 1 písm. a) OSP rozpornej interpretácie relevantného právneho predpisu.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že krajským súdom uvedené závery v preskúvanom uznesení v podstate vylučujú použitie akéhokoľvek listinného dôkazu v rámci navrhovanej obnovy konania, ktorý objektívne existoval v čase vedenia pôvodného konania, čo je rozporné so samotným znením aj zmyslom zákonom vymedzených podmienok obnovy konania. Takýto výklad vylučuje aj samotné doslovné znenie § 228 ods. 1 písm. a) OSP, ktorý ustanovuje podmienku, že účastník novoobjavený dôkaz nemohol použiť v pôvodnom konaní bez svojej viny. To znamená, že už zákonná požiadavka skúmania viny účastníka na nepredloženie alebo neoznačenie dôkazu v pôvodnom konaní pojmovo predpokladá objektívnu existenciu takéhoto dôkazu v čase pôvodného konania. V okolnostiach daného prípadu teda nie je ústavne akceptovateľný záver, že k nepredloženiu, resp. neoznačeniu leteckých snímkov v pôvodnom konaní, ktorých verejnú neprípustnosť v čase pôvodného konania nespochybnil ani krajský súd, došlo vinou sťažovateľa.</p> <p>Ústavný súd uviedol, že v danom prípade išlo zo strany krajského súdu o formálny výkon práva, ktorý je v rozpore s požiadavkami základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy až do tej miery, že vzbudzuje nedôveru verejnosti v zákonné rozhodovanie všeobecných súdov.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy porušené bolo, napadnuté rozhodnutie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznal právo na náhradu trov právneho zastúpenia.</u></p> <p><u>Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 ústavy ústavný súd sťažnosti sťažovateľa nevyhovел, uprednostňujúc právomoc všeobecného súdu na ochranu subjektívnych hmotných práv účastníkov konania pred ich ochranou v konaní pred ústavným súdom.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: IV. ÚS 303/04, IV. ÚS 1/07, I. ÚS 115/02, I. ÚS 352/06.</p>

Nálezy – priet'ahy v konaní:

<p>spisová značka</p>	<p>I. ÚS 691/2014</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Milan Lalič</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>1. júla 2015</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľka namietala porušenie práva vyplývajúceho z označeného článku ústavy</p>

	postupom okresného súdu v konaní o úpravu výživného k plnoletému dieťaťu, ktoré prebieha od roku 2008.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. V súvislosti s prvým kritériom „zložitost' veci“ ústavný súd nepovažoval danú problematiku za právne ani skutkovo zložitú. Metodika postupu súdov v týchto veciach je jasná a podporená stabilizovanou judikatúrou. 2. Pri posudzovaní správania sťažovateľky ako účastníka konania ústavný súd konštatoval, že jej absencia na všetkých pojednávaniach nariadených ústavným súdom výraznou mierou prispela k celkovému predĺženiu tohto konania. Ústavný súd túto skutočnosť zohľadnil pri rozhodovaní o sťažovateľkou uplatnenom nároku na priznanie jej primeraného finančného zadosťučinenia. 3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu, pričom ústavný súd konštatoval, že vzhľadom na predmet konania okresný súd dostatočne nevyužil všetky jemu zákonom priznané a dostupné procesné prostriedky, ktorými mohol a mal ovplyvniť ľahkovážne správanie sťažovateľky ako účastníčky konania, ktorá navyše toto konanie sama iniciovala (napr. poriadková pokuta) v záujme urýchlenia konania. Podľa názoru ústavného súdu vo všeobecnosti obdobie viac ako 6 rokov nemožno kvalifikovať ako primerané na rozhodnutie o otázke výživného, t. j. o otázke majúcej vplyv na existenčnú sféru účastníkov konania. <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy porušené bolo a okresnému súdu prikázal konať bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľke priznal právo na náhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	I. ÚS 227/2015
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	1. júla 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie práva vyplývajúceho z označeného článku ústavy a dohovoru postupom okresného súdu v konaní o konaní o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré prebieha od roku 2002.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že predmetné konanie môže v danej veci predstavovať určitý stupeň zložitosti súvisiaci so zodpovedaním otázok týkajúcich sa hodnoty majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Z tohto dôvodu boli vo veci vykonané dve znalecké dokazovania, ako aj ohliadka v byte sťažovateľky. 2. Pri posudzovaní správania sťažovateľky ako účastníka konania ústavný súd dospel k názoru, že sťažovateľka nezapríčinila prieťahy v konaní a ani spomalenie postupu okresného súdu, keďže po celý čas namietaného konania sa z dôvodov na jej strane odročilo iba jedno pojednávanie nariadené okresným súdom. <p>Na dĺžku konania mali vplyv aj právne úkony navrhovateľa, ktorý sa opakovane ospravedlňoval z nariadených pojednávanií, a ktorý tiež aktívne využíval procesné práva podľa Občianskeho súdneho poriadku. Toto predĺženie konania však nemožno pripísať na vrub okresnému súdu ani sťažovateľke.</p> 3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu. Z predloženého súdneho spisu ústavný súd identifikoval dve obdobia neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu, a to obdobie v trvaní viac ako dva a pol roka od 26. septembra 2002, keď bol okresnému súdu vrátený spisový materiál po odvolacom konaní, do 31. marca 2005, keď okresný súd

	<p>vo veci nariadil pojednávajúce na 6. jún 2005, a obdobie v trvaní viac ako dva roky, od pojednávania uskutočneného 6. júna 2005 do 22. augusta 2007, keď okresný súd vo veci nariadil ďalšie pojednávajúce na 29. október 2007.</p> <p>Pre namietané konanie okresného súdu je charakteristická aj nesprávna a neefektívna činnosť všeobecného súdu. Okresný súd v namietanom konaní rozhodol prvýkrát uznesením z 8. júla 2002, ktorým konanie zastavil z dôvodu litispendencie. Predmetné uznesenie okresného súdu bolo uznesením krajského súdu zrušené z dôvodu nesprávneho posúdenia procesných podmienok a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie. Prvý rozsudok vo veci, vyhlásený 9. apríla 2013, bol zrušený uznesením odvolacieho súdu a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie. Druhýkrát rozhodol okresný súd rozsudkom zo 4. marca 2014, ktorý bol ďalším rozhodnutím odvolacieho súdu zrušený a vec opakovane vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie. V súčasnosti sa spis nachádza na okresnom súde, vo veci nebol nariadený ďalší termín pojednávania a vec bola pridelená v poradí štvrtému zákonnému sudcovi.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd porušené boli a okresnému súdu prikázal konať bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľke priznal finančné zadosťučinenie vo výške 3 000 € a právo na náhradu trov konania.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov</p>	<p>***</p>

Spracovala: Mgr. Michaela Dojčinovičová

Upozornenie:

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.